

**CONFERENCE
DES EVEQUES CATHOLIQUES
DU BURUNDI**

Secrétariat Général

IJAMBO RISHIKIRIWE N'INAMA Y'ABEPISKOPI GATOLIKA B'I
BURUNDI KU MUSI MUKURU W'UKWUGURURA YUBILE Y'IMYAKA
50 UPUTUMWA BW'IMIKANGARA Y'IMANA BUMAZE BUTANGUYE
MU BURUNDI

*« Umwana wese yabatijwe ni umutumwa wa Yezu Kristu mu Burundi no
kw'isi yose »*

Basaserdoti mwese,
Bihebeyimana mwese,
Mikangara y'Imana,
Ndemeshamikangara,
Namwe bavyeyi,
Bavukanyi mwese dusangije ukwemera,

Twebwe Abungere banyu, turabaramukije amahoro ya Yezu Kristu, Umumisyonari wa Mana Data, tubipfuriza n'Umwaka mwiza w'2024. Muze muwugiremwo umwete n'ubutwari bwo kumenyesha Inkuru Nziza ya Yezu Kristu.

Nk'uko twabibamenyesheje ku musi mukuru wa Epifaniya mu mwaka w'2021, twarinjiye mu mwiteguro w'ukwigina imyaka 50 ubutumwa bw'abana twita Imikangara y'Imana, bumaze burangurwa mu gihugu cacu. Uyu musi rero tuzanye no kubinjiza icese mu mwaka wa Yubile y'imyaka 50 iyo Mikangara y'Imana imaze irangura ubutumwa bwo kumenyesha Inkuru Nziza ya Yezu Kristu.

Iyi Yubile y'imyaka 50 y'ubutumwa bw'Imikangara y'Imana tuyuguruye duherutse gusozena Yubile y'imyaka 125 Inkuru Nziza ya Yezu Kristu itanguye kumenyesha mu Burundi. Ekleziya yacu iri mu gahimbare rero k'ukwigina ivyiza bikomoka ku Mana Dawe wa twese yaturungikiye Umwana wayo Yezu Kristu, nawe akamenyesha abato n'abakuze Inkuru Nziza y'Urukiza. Iyo Nkuru Nziza yadushikiriye ku bwa Mutima Mweranda yamurikiye abamisyonari ba mbere bakarenga ibihugu n'ibindi bayimenyesha gushika bashike n'aha iwacu.

Nk'uko ubutumwa bw'Inkuru Nziza muri rusangi bwagiye burahererekanya wa kuva ku batumwa ba mbere ni ko n'ubutumwa bw'Imikangara y'Imana bwadushikiriye, none imyaka 50 igira yuzure tuburemesheje. Nkako duhava tuvuza inzamba y'ukurarika abo bana na bene umuryango bose, ngo binjire mu mwaka wa Yubile, mu mwaka uza na ho nk'aya mango tuzotere impundu yo kuyisozera. Imana nishimagizwe kandi ihabwe icubahiro ku vyiza vyinshi Imikangara y'Imana yaranguye muri iyo myaka 50 y'ubutumwa.

Mu guhimbaza iyo Yubile, tuzoshimira na Nyenicubahiro Musenyeri Karori de Forbin JANSON yakundiye Imana ikamwikorako ngo atanguze ubutumwa bw'Imikangara y'Imana mu gihugu c'Ubufaransa, mu mwaka w'1843. Uyo mwepiskopi yatewe ikigongwe n'abana bo mu Bushinwa batabwa kw'ibarabara n'abavyeyi babo, canke bakabagurisha udufaranga dukeyi, bivuye ku bukene n'inzara, kugira baronke ico barya. Ni ko guca agira iciyumviro co gutanguza igikorwa co guhimiriza abana ugusenga n'ukwegeranya uburyo bwo gufasha abandi bana bagowe. Yashaka kandi gukiza abo bana ayo marushwa, mu kubaha indero rukristu, gutyo bashobore kubatizwa no kwitegurira kazozza, mbere bishobotse bazovemwo abasaserdoti n'abandi bihebera Imana.

Ico gikorwa kimaze gutangurira mu Bufaransa, cahavuye cemezwa na Papa Piyo wa 11 italike 3 Rusama mu mwaka w'1922, ko ari igikorwa c'Ekleziya yose. Kuva ico gihe, hari imiliyonu n'imiliyonu z'abana batarenza imyaka 14, bakwiragiye mu bihugu birenga 100 vyo kw'isi, bamenyesha Inkuru Nziza kw'isi yose. Abo bana barahura basabira abandi bana bagowe kw'isi yose bakongera bakabegeraniriza agafashanyo kugira ngo baronke utwo bafungura bisunga rya jambo ry'Umukama Yezu ngo : « nari nshonje, murangaburira »¹.

Mu guhimbaza iyo Yubile, tuzoshimira kandi na Nyenicubahiro Musenyeri Mikaheli NTUYAHAGA, Umwepiskopi wa mbere w'umurundi, yatanguje ubwo butumwa bw'Imikangara y'Imana mu gihugu cacu. Iciyumviro c'ugutanguza ubwo butumwa, yagikuye mu gihugu c'Ubudagi aho yari yagiye mu rugendo rw'ubutumwa akibonera abana b'Imikangara y'Imana ku kivi, akanyurwa no kubona ivyiza barangura muri ico gihugu. Yaciye afata ingingo yo gushikana ubwo butumwa muri diyoseze yiwe ya Bujumbura, aca abutanguza icese kw'igenekerezzo rya 6 Nzero 1975 ku musi mukuru wa Epifaniya. None ubu bwarakwiye kandi buraranguka mu maparuwase yose atatse amadiyoseze y'Ekleziya y'i Burundi.

Niko, ubwo butumwa burangurwa n'abana, ariko na bo barungikwa n'abavyeyi bagashigikirwa n'indemesha. Ni co gituma n'abo bavyeyi n'indemesha tubakengurukira, tukongera tukabasabira gukomera kw'ibanga ry'ubukristu

---

¹ Matayo 25,35.

n'ubuvyeyi, no kwitangira ubutumwa bwo kumenyesha hose Inkuru Nziza ya Yezu Kristu.

N'ubu turabateye akamo, bavyeyi namwe ndemesha, ngo mubandanye mushigikira ubutumwa bw'Imikangara y'Imana mu kwitaba ibikorwa bitegekanijwe muri uyu mwaka wa Yubile. Ivyo bikorwa navyo ni ibi:

- Gutegekaniriza abana bose igitabu ca Bibliya kiri ku rugero rwabo, twise « *Gukundisha abana Bibliya Nyeranda* » ;
- Gutunganya inyigisho, amapfungo n'ingendo nyeranda ku mikangara y'Imana, ku ndemesha no ku bibutsamana babo ;
- Gutunganya ibiteramo n'isabukuru y'abana, bishimikiye kuri Bibliya² ;
- Kwubaka icibutso ca Yubile ;
- Guhimiriza no gukundisha abana ishure n'ibikorwa vyo gushigikirana n'ivy'iterambere ;
- Gutegekanya umusi uhariwe gusabira abana no guhimiriza kubakingira iohoterwa iryo ari ryo ryose.

Mu gusozenza iri jambo, turasubiye rero gutera akamo nka kamwe Papa Piyo wa 10 yatera abakristu bose mu mwaka w'1913 avuga ati : « Twipfuza ko abana bose b'abakatorika bokwinjira mu butumwa bw'Imikangara y'Imana, kugira baharonkere indero nziza n'inema nyinshi Imana izoshungururira mu ngo z'abavyeyi babo »³.

Iyo nyigisho ya Papa itwibukije ko twahimbaje umwaka wa Yubile y'imyaka 125 iheze Inkuru Nziza ishitse mu Burundi, tumurikiwe n'icivugo gishimikiye k'uruhara rw'urugo mu butumwa bwo kumenyesha Inkuru Nziza ya Yezu Kristu. None rero, twebwe Abungere banyu, turahamagariye abavyeyi bose gutsimbataza umutima w'ukumenyesha Inkuru Nziza mu bana babo kugira ngo n'abaja kumenyesha Inkuru Nziza mu makungu bongerekane.

Umuvyeyi wacu Bikira Mariya, Umugabekazi w'Abatumwa akaba n'Inyenyeri iboneshereza abamisiyonari, natubere mu ngoro ngo duhimbaze neza iyi Yubile y'ubutumwa bw'Imikangara y'Imana muri Ekleziya yacu y'i Burundi.

Bigiriwe i Bujumbura, kw'igenekerezo rya 04 kigarama 2023.

Abungere banyu b'Ekleziya gatolika y'i Burundi.

---

² Raba *Abanyakolosi* 3, 16.

³ BENOIT XV, Lettre Apostolique: *Maximum Illud*, 30 novembre 1919.

✠ Bonaventura NAHIMANA
Umwungere Mukuru wa Diyosezi Nkuru ya Gitega,
ahagarariye Diyosezi ya Rutana,
akaba n'Umukuru w'Inama y'Abepiskopi Gatolika
b'i Burundi

✠ Salvatori NICITERETSE
Umwungere wa Diyosezi ya Bururi
akaba n'Icegera c'Umukuru w'Inama
y'Abepiskopi Gatolika b'i Burundi

+ Salvatori Niciteretse

✠ Gerevazi BANSHIMIYUBUSA
Umwungere Mukuru wa Diyosezi Nkuru ya Bujumbura

✠ Yohakimu NTAHONDEREYE
Umwungere wa Diyosezi ya Muyinga

✠ Buraziyo NZEYIMANA
Umwungere wa Diyosezi ya Ruyigi

✠ Joriji BIZIMANA
Umwungere wa Diyosezi ya Ngozi
ahagarariye Diyosezi ya Bubanza